

Miljöchefer i länets kommuner

Förslag till fortsatt samverkansområde - övervakning av luftkvalitet i länets kommuner

Kronobergs luftvårdsförbund erbjuder kommunerna i Kronobergs län fortsatt samverkan avseende tätortsluft. Luftvårdsförbundet föreslår att det sker genom bifogat reviderat tätortsprogram. Nuvarande program löper ut den 31 december 2016 och nytt förslag innebär ett något modifierat program. Skillnaden är lägre tidsupplösning och att beräkningar inte längre ingår. Den totala kostnaden jämfört med nuvarande mätprogram har minskat betydligt.

Luftvårdsförbundet önskar svar senast den 15 november 2016. Besked lämnas till förbundets sekreterare Eva Hallgren Larsson, postadress enligt nedan, eva.hallgrenlarsson@vaxjo.se, telefon 0470-413 36.

Bakgrund

Kommunerna i Kronobergs län deltar sedan 2007 i samverkan för kontroll av luftkvalitet i tätorter. Programmet, som reviderats 2009 och 2012, har inneburit en kombination av mätningar och modellberäkningar. Samverkan ger underlag för en mer samlad bedömning av situationen i länet. Aktuella halter i enskilda kommuner kan lättare ställas i relation till varandra och aktuella gränsvärden.

Till och med 2016 finns ett avtal, där Länsstyrelsen bidragit till arbetet med att samordna och rapportera resultat från mätprogrammet. Genom detta har även regional Länsluftdag arrangerats vartannat år. Från och med 2017 kommer Luftvårdsförbundet inte få detta årliga bidrag från Länsstyrelsen om 60 000 kronor. För att kunna driva arbetet i samverkan har denna summa därför lagts in i programmet och fördelats mellan kommunerna. Trots uteblivet bidrag från Länsstyrelsen innebär föreslaget program lägre kostnad för kommunerna, se bilaga.

Luftkvaliteten bedöms vara så pass god att vi kunnat minska tidsupplösning för vissa mätningar. Vi hoppas att vi inte ska försämra luftkvaliteten i länet och därigenom tvingas öka mätintensitet igen. Varje år gör Luftvårdsförbundet en samlad bedömning av luftvårdssituationen i respektive kommun och redovisar till Naturvårdsverket enligt de skyldigheter varje kommun har. Redovisning sker löpande på www.kronobergsluft.se.

Under vinterhalvåret 2015-16 besöktes samtliga kommuner av förbundets ordförande alternativt vice ordförande och sekreterare då mätresultat, luftkvalitet och tankar för framtiden redovisades, se bilaga.

Lagkrav

2 kap i Plan- och bygglag (2010:900), 10 § beskriver kommunernas ansvar i samband med planändringar

10§ Vid planläggning och i andra ärenden enligt denna lag ska miljö kvalitetsnormerna i 5 kap. miljöbalken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 kap. miljöbalken följas.

5 kap Miljöbalken (SFS 1998:808) om miljö kvalitetsnormer samt Luftkvalitetsförordningen (SFS2010:477) reglerar vad som ska kontrolleras och hur. Kommunernas ansvar framgår av 26 § Luftkvalitetsförordningen.

26 § Kontroll av miljö kvalitetsnormer

Varje kommun ska kontrollera att miljö kvalitetsnormerna i 10, 12, 14, 17–19 och 21–25 §§ följs inom kommunen. Kontrollen får ske genom samverkan mellan flera kommuner.

Kontrollen ska ske genom mätningar, beräkningar eller skattning, genom analyser samt genom redovisningar och rapportering.

Om kontrollen sker genom mätningar, ska den ske

1. i de områden och på de platser där det är sannolikt att befolkningen exponeras för de högsta koncentrationerna, och
 2. i de områden och på de platser som är representativa för den exponering som befolkningen i allmänhet är utsatt för.
- [2013:123]

Länsstyrelsen i Kronobergs län har bedömt att föreslaget program som drivs i samverkan och inom ramen för Luftvårdsförbundet är tillräckligt för att uppfylla förordningens krav på kommunerna i länet.

Reviderat program

Luftvårdsförbundet föreslår, efter diskussion och beslut i styrelsen, följande:

- Förändringarna innebär lägre kostnader.
- Möjligheten att beräkna luftkvaliteten med beräkningsprogrammet SIMAIR har inte utnyttjats i tänkt omfattning och stryks därför i föreslaget program (kostnad 64 000 under 2016).
- Kontinuerliga mätningar av partiklar PM₁₀ på en mätplats (gaturum) i Växjö. Mätintensitet för kvävedioxid (NO₂) minskas från vecka till månad.
- Partiklar, PM₁₀ och PM_{2,5}, i Ljungby (gaturum, ska visa förhållanden i starkt trafikerad miljö) och Växjö (urban bakgrund, ska visa generella förhållanden i centrum) och Asa (regional bakgrund, ska visa generella förhållanden för landsbygd i länet). På lokalerna i Ljungby och Växjö mäts även kvävedioxid, NO₂, med månadsmedelvärden.
- Ambulerande mätningar av partiklar, PM₁₀ och PM_{2,5}, och kvävedioxid, NO₂, med månadsmedelvärden fortsätter i Alvesta, Lessebo, Markaryd, Tingsryd, Uppvidinge och Älmhult. 2 mätår/6-årsperiod.
- Flyktiga organiska ämnen (VOC) fortsätter som tidigare i Älmhult.
- Hela programmet utvärderas av anlita konsult efter 6 års mätningar. Rapporten ska även innehålla en bedömning av resultaten med avseende på behov av fortsatt mätprogram.
- Mätprogrammet avser en 6-årsperiod 2017-2022.

För ytterligare detaljer se bilaga.

Med vänlig hälsning

Ingemar Hugosson

Ordförande

Bilaga: Mätprogram, kostnadsfördelning och genomförd kommuntorné

Förslag till mätprogram 2017-2022 – Samverkansområde Kronoberg

Förslag till program 2017-2022 innebär i korthet mätning med lägre tidsupplösning än hittills och utan möjligheten att modellberäkna luftkvalitet med beräkningsprogrammet SIMAIR.

Mätningar

Del 1 Kontinuerliga mätningar:

Partiklar (PM10) på en mätplats (gaturum) i Växjö. Preliminära data presenteras online på Luftvårdsförbundets hemsida i nära realtid.

Del 2 Indikativa mätningar:

Indikativa mätningar av partiklar (PM10 och PM2,5) samt kvävedioxid (NO2) med månadsmedelvärden årligen i Ljungby (gaturum) och Växjö (urban bakgrund). På landsbygd i Asa mäts partiklar (PM10 och PM2,5) och på lokal Växjö gaturum månadsmätning av kvävedioxid (NO2). I Lessebo, Uppvidinge, Tingsryd, Alvesta, Markaryd och Älmhult utförs mätningar enligt nedanstående schema.

På en mätplats i Älmhult ska flyktiga organiska ämnen (VOC) mätas, för årsmedelvärden.

	Markaryd	Älmhult	Tingsryd	Alvesta	Lessebo	Uppvidinge
2017	X	X	-	-	-	-
2018	-	-	X	X	-	-
2019	-	-	-	-	X	X
2020	X	X	-	-	-	-
2021	-	-	X	X	-	-
2022	-	-	-	-	X	X

Beräkningar i SIMAIR

Ingår ej.

Regional samordning och utvärdering av mätprogrammet i Luftvårdsförbundets regi

Årlig länsövergripande sammanställning av resultaten görs av Luftvårdsförbundet. År 2023 utvärderas resultaten av utförande konsult och behov av fortsättning bedöms. Rapporten ska vara Luftvårdsförbundet tillhanda senast 2023-04-10. Denna kostnad fördelas under 2017-22.

Kostnader - reviderat mätprogram tätortsluft 2017-2022

Nedanstående summor avser kostnad exklusive moms och fakturering under kalenderåret 2017. Summan för respektive kommun är direkt relaterad till antalet invånare 2014-12-31. Hänsyn har också tagits till kommunens eget arbete med provtagning. Efter 2017 räknas nedanstående kostnader upp med konsultprisindex och basmånad december 2016.

Kommun	Mätningar, faktureras av IVL	Samordning, faktureras av Växjö kommun
Alvesta	34 908	6 187
Lessebo	11 894	2 619
Ljungby	41 316	8 731
Markaryd	14 539	3 029
Tingsryd	19 960	3 870
Uppvidinge	13 870	2 926
Växjö	142 961	(27 591)
Älmhult	15 551	5 047
Totalt	295 000	60 000

Genomförd kommunturné

Samtliga kommunchefer kontaktades via brev (A-post 2015-09-02). Syftet var att bereda möjlighet för Luftvårdsförbundet att informera kommunfullmäktige i respektive kommun om länets luftkvalitet, programmets resultat och tankar inför det att nuvarande avtalsperiod är slut 2016-12-31. Syftet var också att ta del av respektive kommuns önskemål inför en eventuell kommande period.

Även handläggare och aktuell chef kallades till dessa möten. Från Luftvårdsförbundet deltog ordförande Ingemar Hugosson alternativt vice ordförande Hasse Bengtsson samt förbundets sekreterare Eva Hallgren Larsson.

Kommun	Instans	När	Från LVF deltog
Alvesta	Kommunfullmäktige	27/10 -15	Vice ordf, sekr
Lessebo	Kommunfullmäktige	23/11 -15	Ordf, sekr
Ljungby	Miljö- och byggnadsnämnden	23/3 -16	Vice ordf, sekr
Markaryd	Kommunfullmäktige	26/10 -15	Ordf, sekr
Tingsryd	Kommunstyrelsen	11/4 -16	Vice ordf, sekr
Uppvidinge	Kommunfullmäktige	29/3 -16	Ordf, sekr
Växjö	Miljö- och hälsoskyddsnämnden	9/2 -16	Vice ordf, sekr
Älmhult	Kommunstyrelsen	9/2 -16	Ordf, sekr